

Nordre Follo
kommune

Plan for overgang barnehage – skole - SFO

Nordre Follo kommune januar 2021

Innhold

Innledning.....	3
Overgang hjem-barnehage.....	3
Overgang barnehage-skole-SFO	4
Kalender	4
Overgang barneskole-ungdomsskole	7
Kalender	7
Overgang ungdomsskole-videregående.....	9

Innledning

Hensikten med denne planen er å skape trygghet for barnet gjennom tydelige og forutsigbare overganger gjennom hele livet. Planen skal gi en retning for virksomhetenes arbeid med overganger. Trygghet for barnet, en god tilknytning og nære relasjoner er viktig for barns læring og utvikling. Denne planen beskriver hva vi opplever som viktigst i overgangene i ulike faser av ett barns liv.

Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle handlinger og avgjørelser og barn har rett til å gi uttrykk for sitt syn i saker som gjelder dem selv. Barnehage og skole må derfor legge til rette for at barnet får mulighet til å gi uttrykk for sine meninger og synspunkter.

Samarbeid om overgang fra barnehage til skole og SFO er hjemlet i barnehagelovens § 2 a *Plikt til å samarbeide med skolen om overgangen fra barnehage til skole* og Opplæringslovens § 13-5 *Plikt til å samarbeide med barnehagen om overgangen til skolen*.

Det er nedsatt et team som skal utarbeide en digitaliseringsstrategi for barnehagene kommunen. Fram til dette er på plass vil det være ulik tilgang i til ipad og mulighet for bruk av Book Creator som er en av overgangsobjektene.

I situasjonen vi står i nå er det sannsynlig at ikke alle deler av planen kan gjennomføres som planlagt, men viktig at det da diskuteres hva som er mulig og på hvilken måte, med utgangspunkt i å skape trygghet for barna i overgangen til skolen.

Denne planen evalueres og revideres i 2023

Overgang hjem-barnehage

En god tilvenning starter lenge før barnet starter i barnehagen. Før oppstart er det viktig at barnehagen tar kontakt med familien for å avtale oppstarten og tilvenningen. Kanskje blir barnet invitert på besøk før de har sin første dag i barnehagen.

Tilvenningen for barnet og foreldrene, er avhengig av åpenhet og dialog. Den handler om å bli kjent, trygghet, god tilknytning til nye omsorgspersoner og etablering av relasjoner med andre barn. Barnet må orientere seg fra hjemmet til noe helt nytt. Barnet skal bli møtt slik at det etableres god tilknytning og gode relasjoner. Det krever tid, tålmodighet, nære og tilstedeværende voksne. For noen barn tar tilvenningen lengre tid enn for andre, man må bruke den tiden hvert enkelt barn kan ha behov for.

For å få en trygg start i barnehagen har barnehagene en tilknytningsperson som skal skape trygghet i overgangen. Det er viktig at en av foreldrene er sammen med barnet den første tiden i barnehagen og at de setter av nok tid til tilvenning slik at barnet får mulighet til å gjøre seg kjent med lokaler, andre barn og de ansatte. Foreldre må være tilstede de første dagene i barnehagen, til barnet er trygt. Det er ulikt hva foreldre har av rettigheter til fri i forhold til tilvenning i barnehagen. Tilknytningspersonen vil være sammen med barnet hele tiden de første dagene i barnehagen og skal fungere som en trygg overgangsperson mellom

foreldrene og barnehagen. For at barnet skal bli trygt er det viktig at foreldrene tar tydelig avskjed med barnet og informerer tilknytningspersonen om at de forlater barnehagen. Pedagogisk leder har hovedansvaret for barnets pedagogiske tilbud på avdelingen.

Barnehagen har et eget foreldremøte eller besøksdag på våren for foreldre til barn som skal begynne i barnehagen på høsten. Hensikten med et slikt foreldremøte er å gjøre foreldrene kjent med hva barnehagen står for, møte andre foreldre i samme situasjon og få svar på ting en lurer på. Etter oppstart i barnehagen tilbys foreldrene en oppstartsamtale for å sikre at barnets behov blir ivaretatt på en god måte.

Overganger i barnehagen

Barnehagen har hovedansvar for overganger mellom avdelinger i barnehagen. Det er viktig å forberede barna godt på overgangen, ved å gå på besøk, delta i hverandres aktiviteter og bli kjent med nye barn og voksne. Barnet må få anledning til å bli kjent på ny avdeling. Det er viktig at også foreldrene blir involvert i denne overgangen på en god måte.

Overgang barnehage-skole-SFO

Kalender

Dato	Aktivitet	Ansvar
September	Foreldremøter i barnehagen	Styrer
	Klasseoversikter sendes helsesykepleier på skolen	Rektor
Oktober	Skole/SFO-innmelding	UF
	Evalueringsmøte	Rektor
Januar	Søknadsfrist utsatt skolestart, 15. januar	Styrer
Februar/ April	Felles foreldremøte	Rektor
	Barnehagens samarbeidsmøte i det enkelte skolekrets	Styrer med ansvar for vennsgrupper
Mars/April	Faglig-pedagogisk møte mellom barnehage/skole/SFO	Kompetansesenteret
Mars - mai	Vennsgrupper	Styrer
	Samtaler med foreldre og barn basert på samtaleskjemaer	Styrer
April/mai	Felles overføringsmøte barnehage, SFO, skole for alle barn	Rektor
	Egne overføringsmøter for barn med særskilt tilrettelegging	Rektor
Mai/Juni	Førskoledager	Rektor
Juni	Åpen kveld	Rektor
	Velkomtbrev fra kontaktlærerne sendes ut til alle elevene før skolestart	Rektor
August	Oppstart SFO fra uke 32	Rektor
	Første skoledag	Rektor

Oppstart på SFO

Foreldre og SFO avklarer tilvenning for de barna som har behov for tilvenning over en periode. SFO må ha en plan for oppstart av nye barn som bidrar til at overgangen blir trygg og god og der barnet blir ivaretatt.

Velkomstbrev til skolestartere

Kontaktlærer sender ut velkomstbrev til alle nye skolestartere og ønsker velkommen til skolen.

Klasselister til skolens helsesykepleier

Helsesykepleier skal ha oversikt over elever og klasser

Foreldremøter i barnehagen

Foreldremøtet på femårsgruppa i barnehagen i september har fokus på hvordan man arbeider med barna fram mot skolestart. Informasjonsdeling fra barnehage til skole og foreldres deltagelse i dette er et tema.

Skole/SFO-innmelding

Skoleinnmelding følger til enhver tid gjeldene forskrift.

Evalueringsmøte om overgangen barnehage-skole.

Dette er tenkt som et møte som holdes i løpet av oktober for å evaluere overgangen. Det vil være naturlig at rektor/inspektør og SFO-leder deltar i møtet sammen med styrer og pedagogisk leder.

Søknadsfrist utsatt skolestart

For de barna det er aktuelt å søke utsatt skolestart for er fristen for søknad 15. januar. Foreldre sender søknad til rektor, dette skjemaet finnes på kommunens hjemmeside

Felles foreldremøte

Skole, SFO og barnehage informerer om de siste forberedelser til skolestart. Det blir orientert om vennsgruppene ved styrer i den barnehagen som har ansvaret for organiseringen av gruppene.

Samarbeidsmøte for barnehagene i det enkelte skolekrets

Planlegge innhold og organisering av vennsgrupper. Møtereferat sendes alle for å ivareta barn som går i barnehager utenfor skolekrets. Skole og SFO bør delta på møtet.

Faglig-pedagogisk møte mellom barnehage-skole

Barnehagelærere som jobber med 5 åringene og lærere som jobber på barnetrinnet avholder et faglig- pedagogisk møte i mars/april. Her legges det vekt på kunnskaps- og erfaringsdeling mellom barnehagelærerne og lærerne i barneskolen og de får innsikt i hverandres læringsfilosofi.

Barnehagelærerne får overvære en skoletime og vice versa i løpet av skoleåret.

Overgangssamtaler

Barnehagene avholder barnesamtaler og foreldresamtaler. Hovedfokus er avslutning av tiden i barnehagen og overgang til skolen.

Samtykkeskjema benyttes slik at barnehage og skolen kan utveksle den informasjonen om barnet som er viktig at barnehagen får formidlet til skolen. Dersom det er gjort kartlegginger gjennomgås disse. Skjemaene oversendes skolen etter samtykke fra foreldrene.

Vennsksapsgrupper

Barnehagen har ansvaret for organisering og gjennomføring av vennsksapsgruppene på våren. Barnehager som har barn som skal begynne på samme skole samarbeider om organisering av vennsksapsgruppene, en barnehage har hovedansvaret for koordineringen. Koordineringsansvaret går på omgang mellom barnehagene. Organiseringen av vennsksapsgruppene bør være hensiktsmessig for at man blir mest mulig kjent og skaper fellesskap blant barna. Det er viktig å ivareta de barna som kommer få eller alene inn i en større gruppe. Minimum ett av treffene er på skolens område og ett av treffene skal være på SFO. Målet for vennsksapsgruppene å bli kjent med andre man skal begynne på skolen sammen med, og at man er litt kjent med skolen og området rundt.

Det er viktig at lærerne som skal ha førsteklasse/ rektor/SFO-leder/base-leder besøker vennsksapsgruppene i løpet av våren.

Overføringsmøter

Den enkelte skole arrangerer overføringsmøte med SFO og pedagogiske ledere/styrere fra barnehagene. Det gjennomføres samtale mellom skolen og den enkelte barnehage med overgangsskjemaene som utgangspunkt.

Det avholdes egne overgangsmøter om barn som trenger spesiell tilrettelegging hvor skole, barnehage, PPT og foreldre deltar.

Førskoledag(er)

Barna besøker skolen og hvis mulig møter barna sin kommende lærer.

Hensikten er at barna blir bedre kjent med hverandre og med de voksne de vil møte ved skolestart. Barna blir også kjent med skolens lokaler og hvordan man jobber på skolen.

Skolestart er en stor begivenhet i barns liv. Vi har lyktes når alle barn opplever skolestarten med trygghet men også med spent forventning. Skolene organiserer fadderordning.

Åpen kveld

For å ivareta barn og foreldre inviterer vi til åpen ettermiddag/kveld på skolen. De får hilse på skolens ledelse og treffe læreren de skal ha. Ved at barn og foreldre sammen besøker skolen bidrar vi til å skape trygghet, interesse og engasjement for skolestart.

Overgangsobjekter

Overgangsobjekter er like spill og leker som barna kan finne både i barnehagen, SFO og skolen. Alle barnehager og skoler lar barna bli kjent med en felles bok, ett spill, en lek og en sang. Bruk av felles objekter vil øke sannsynligheten for at barna opplever helhet og sammenheng mellom barnehagen og skolen.

Bok: En bok (Hervé Tullet)

Spill: Villkatten
 Lek: Rødt, grønt lys
 Sang: Årets blimE sang
 Digitalt: Salaby og BookCreator

Skolene og barnehagene innenfor skolekretsen står fritt til å gjøre mer i samarbeidet mot skolestart enn det som skisseres i planen.

Overgang barneskole-ungdomsskole

Kalender

Dato	Aktivitet	Ansvar
September	Felles foreldremøte på 8. trinn og base/klasse møte med kontaktlærere.	Rektor ungdomsskole
	Klasselister sendes helsesykepleier	Rektor
Oktober	Faglig pedagogisk møte mellom barneskole og ungdomsskole	Utvikling og forvaltning?
Januar/februar	Overføringsmøte barneskole-ungdomsskole. Rektor/ressurslærer/team-barneskole-PPT. Elever med spesielle behov blir kartlagt	Rektor ungdomsskole
	Dato for foreldremøte fastsettes og legges på kommunens nettside	Rektor ungdomsskole
	Samtale/kontakt med foresatte på barnetrinn. Samtykkeerklæring om overføring av informasjon til ungdomsskolen fylles ut og underskrives	Rektor barneskole
Mars/april	Overføringsmøte rådgivere på ungdomsskole-barneskoler	Rådgiver ungdomsskole
	Elever fra ungdomsskole besøker barneskolen og forteller om sin ungdomsskole.	Rektor ungdomsskole
	Barneskolen innkaller til overgangsmøter om de nye 8.trinnselevene	Rektor barneskole
April/mai	Overføringsmøte med PPT, rådgiver, foresatte og ressurskoordinator i forbindelse med elever som trenger særskilttilrettelegging	Rektor ungdomsskole
Mai/Juni	Klassesammensetning	Rektor ungdomsskole
	Foreldremøte på ungdomsskolen	Rektor ungdomsskole

	Elevene fra barneskolen besøker ungdomsskolen og møter sine kommende lærere	Rektor ungdomsskole
--	---	---------------------

Klasselister til skolens helsesykepleier

Helsesykepleier skal ha oversikt over elever og klasser

Felles foreldremøte på 8. trinn og base/klasse møte med kontaktlærere

Det avholdes foreldremøte med felles informasjon og møte med kontaktlærerne.

Innhold fellesdel kan være: mer om vurdering, mer om fagene, presentasjon av lærere

Innhold gruppedel kan være: årsplaner, rutiner, hjemme/skolearbeid, arbeidsplaner

Faglig-pedagogisk møte

Lærere som jobber på 7. trinn og lærere som jobber på ungdomstrinnet, fortrinnsvis 8. trinn har et pedagogisk møte i oktober. Her legges det vekt på kunnskaps- og erfaringsdeling mellom pedagoger i barneskolen og pedagoger i ungdomsskolen for å få innsikt i hverandres lærefilosofi. Et tema er informasjon om hva som vektlegges i undervisningen på 7. trinn og hva lærerne på 8. trinn kan forvente av elevene. Et annet er at man avklarer hvilke forventninger lærerne på ungdomstrinnet har til elevene når de starter på ungdomsskolen.

Overføringsmøte barneskole-ungdomsskole

Det avholdes felles møte mellom barneskole og ungdomsskole hvor elever med spesielle behov er tema. Rektor, ressurslærer og PPT deltar, andre instanser etter behov.

Overføringsmøte rådgivere på ungdomsskole-barneskoler

Rådgivere møter kontaktlærere fra barneskolen for gjennomgang av alle elevene. Elevene møter rådgiverne og får informasjon om overgangen til ungdomsskolen.

Elever fra 7. trinn besøker ungdomsskolen

Elevene møter blant annet rådgiverne som informerer om de forskjellige valgfagene.

Barneskolen innkaller til overgangsmøter om de nye 8.trinnselevne

(deltakere: kontaktlærer barnetrinn + inspektør barnetrinn, rådgiver/sosiallærer ungdomsskole + inspektør ungdomsskoler)

Innhold: Info om alle elever (skjema)

Mål: grunnlaget for sammensetting av grupper/klasser

Klassesammensetning

Klassene/basene settes sammen av ungdomsskolen i samarbeid med lærerne på barneskolen.

Barneskolen deler inn klassene i grupper som skal til alle klassene/basene på ungdomsskolen. Søknad om klassebytte på 8. trinn skal som hovedregel ikke innvilges før etter høstferien.

Foreldremøte på ungdomsskolen

På møtet presenteres lærerne, rådgiver, assistenter og aktuelle samarbeidspartnere som for eksempel helsesykepleier, psykisk helseteam for barn og unge PPT, leder for

fritidsklubben. Aktuelle temaer for møtet kan være generell organisering med timer, fag- og timeplanfordeling, fravær, karakterer, valgfag og fremmedspråk.

Elevbesøk på ungdomsskolen

7. trinn elever besøker ungdomsskolen i mai/juni. I møtet gis generell informasjon og elevene møter deres kommende kontaktlærer.

Overgang ungdomsskole-videregående

Det er Viken fylkeskommune som ansvar for videregående opplæring og setter frister for å søke skoleplass. Ordinær søknadsfrist er 1. mars. For elever som søker på særskilt grunnlag er fristen 1. februar.

Rådgiver på ungdomsskolen gir elevene informasjon om de ulike utdanningsvalgene på videregående skole.

Videregående skole inviterer til informasjonsmøter for elever og foresatte og elevene på ungdomsskolen får muligheten til å besøke de forskjellige videregående skolene i Follo før søknadsfristen.

Ressurser

Rammeplan for barnehagen

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/>

Læreplanen, overordnet del

<https://www.udir.no/lk20/overordnet-del/>

Fra eldst til yngst

<https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/vedlegg/barnehager/veileder/f-4248-fra-eldst-til-yngst.pdf>

Tid til lek og læring

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-19-20152016/id2479078/?ch=1&q=>

Med spent forventning, utdanningsforbundet

https://www.utdanningsforbundet.no/upload/Skolestart_brosjyre.pdf

De yngste barna i skolen: lek og læring, arbeidsmåter og læringsmiljø

<https://www.forskningsradet.no/om-forskningsradet/publikasjoner/2018/de-yngste-barna-i-skolen-lek-og-laring-arbeidsmater-og-laringsmiljo/>

Vedlegg:

Samtykke – barnehagen informasjon om skolestarter
Dette er meg! Skjema for barnesamtale

Informasjon om skolestarteren fra foresatte og barnehage til skole og SFO

Barnets navn: _____ (for- og etternavn)

Fødselsdato: __/__/__ (6 sifre)

Barnehage: _____

Antall år til sammen i barnehage: _____

Skole: _____

Formålet med skjema er at skolen skal kunne tilrettelegge skolestarten best mulig for det enkelte barn. Skjema er ment som grunnlag for muntlig dialog, og barnehagen fyller ut skjema i samarbeid med foresatte, basert på observasjoner og samtale med barnet selv, på foreldresamtalen i mars. Skjemaet sendes til den skolen barnet skal begynne på innen 1. mai. I de tilfeller der barnet ikke går i barnehage har den enkelte skole ansvar for at skjemaet fylles ut i samarbeid med barnets foresatte.

OMRÅDER	BESKRIVELSE (Trenger øvelse, ok eller sterk)	UTFYLLENDE KOMMENTAR (Behov for tilrettelegging)
Lek og vennskap Tar barnet kontakt og initiativ med andre barn, inkluderes og inkluderer det?		
Sosial fungering Hvordan fungerer barnet i aktiviteter styrt av voksne og/eller barn, venter på tur, lytter til andre, rekker opp hånda? Tar barnet instruksjoner, kontakt med voksne og melder fra om egne behov?		
Språk og språkutvikling Hvordan er barnets norskspråk og event. annet språk barnet snakker hjemme?		
Fin- og grovmotorikk		

Hvordan er barnets øye-hånd koordinasjon, blyantgrep og følger det ordinær utvikling. Er det høyre eller venstrehendt?		
Syn og hørsel Ser og hører barnet normalt? Hvis ikke har barnet vært til undersøkelse?		
Konsentrasjon Klarer barnet å sitte stille/i ro over en periode enkeltvis/i gruppe og event. ha fokus på noe felles?		
Aktiviteter og praktisk Hvilke aktiviteter liker barnet spesielt godt? Er det aktiviteter eller situasjoner barnet liker spesielt dårlig (gå på do alene, mange store barn, brannalarm e.l.)?		
Omsorg Vil barnet ha behov for ekstra omsorg eller er det støttetiltak som er gjort i barnehagen som har vært/er positive for barnet?		
Annet? Er det informasjon du som foreldre mener skolen bør ha som du ikke ønsker å gi skriftlig kan du kontakte skolen direkte.		

- Jeg samtykker i (er enig i) at barnehagen kan gi denne informasjonen til skolen
- Jeg samtykker ikke i (er ikke enig i) at barnehagen kan gi denne informasjonen til skolen
- Jeg er informert om at alle samtykkene kan helt eller delvis trekkes tilbake når som helst.

Samtykkeerklæringen skal underskrives av foreldre eller andre med foreldreansvar for barn under 15.

Sted: _____ Dato: __/__/__

Foresatt (Underskrift)

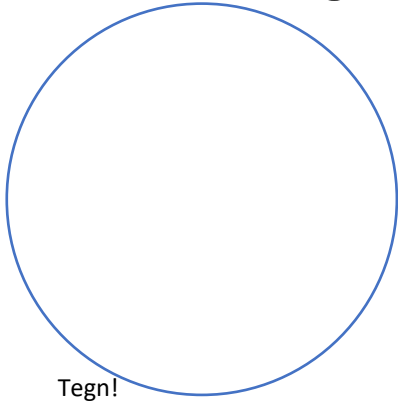
Foresatt (Underskrift)

Kontaktperson i barnehagen (underskrift)

Virksomhetsleder (underskrift)

(Jf. barnehageloven § 1 og § 2a, opplæringsloven § 2 – 1 og 13 - 5, offentleglova § 13, forvaltningsloven § 13 - 13e)

Dette er meg!

Tegn!

Jeg heter _____

Jeg går i _____ barnehage

Når jeg starter på skolen gleder jeg meg til:

A large, empty rectangular box with a light blue background and a thin blue border, intended for a child to write about what they are excited about when starting school.

Dette liker jeg å gjøre:

A large, empty rectangular box with a light orange background and a thin blue border, intended for a child to write about activities they like to do.

Dette tenker jeg om å starte på skolen:

A large, empty rectangular box with a light green background and a thin blue border, intended for a child to write about their thoughts on starting school.

Dette vil jeg skolen skal vite om meg:

A large, empty rectangular box with a light yellow background and a thin blue border, intended for a child to write about things they want the school to know about them.